

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 105
van **STEPHANIE D'HOSE**
datum: 26 maart 2020

aan **BENJAMIN DALLE**
VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

Coronacrisis - Impact op regionale pers en zenders

Door een dramatische daling van advertentie-inkomsten verkeren de uitgevers van lokale en regionale kranten in acute geldnood. De Nederlandse regionale pers gaf alvast aan dat ze de freelance medewerkers niet meer kunnen betalen en vrezen voor hun voortbestaan. Ik vrees dat het plaatje bij ons, wat de regionale pers betreft, gelijkaardig is.

Zowel de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) als de branchevereniging Nederlandse Nieuwsbladpers (NNP) voor lokale en regionale huis-aan-huisbladen dringt aan op steun. Ook bij de Nederlandse minister van Media werd reeds aangeklopt. Hij zegt dat de kwestie zijn aandacht heeft.

De dalende advertentie-inkomsten treffen de regionale en lokale pers (lokale radio's, kranten, lokale zenders) extra hard. Vooral huis-aan-huisbladen en lokale radio's moeten het vooral hebben van advertenties, omdat ze niet of nauwelijks inkomsten hebben uit abonnementsgeld.

Ook de freelancers worden nu niet of veel minder ingezet. Er is ook minder te doen, er zijn geen sportwedstrijden meer om te verslaan of evenementen om naartoe te gaan. De Nederlandse NVJ-voorzitter Thomas Bruning zegt dat de kranten steeds bijzonder gevoelig zijn voor schommelingen in de economie, dus nu zeker ook.

De Nederlandse overheid biedt steun aan ondernemers die 20 procent omzetverlies hebben, maar voor krantenbedrijven kan 10 procent omzetverlies al de nekslag zijn.

Ondertussen blijven de vaste kosten, zoals die van de drukkerij, gewoon doorgaan.

Behalve met het wegvallen van inkomsten, kampen krantenbedrijven en lokale radio's en zenders ook met achterstallige betalingen.

Deze vraag betreft een transversale aangelegenheid (Gemeenschappen). De federale overheid is dan weer bevoegd voor diverse economische maatregelen ten voordele van de bedrijven in het licht van de coronacrisis alsook de verdeling van de kranten via Bpost.

1. Hoe reageert de minister op de problemen wat betreft de kranten en in het bijzonder maar niet exclusief de regionale kranten en de lokale zenders?
2. Staat de minister reeds in overleg met de regionale kranten alsook de lokale radio's en zenders? Kan hij aangeven welke media heden het zwaarst getroffen worden en

kan hij ook aangeven welke maatregelen zij aan hem hebben gevraagd? Kan hij een en ander concreet toelichten naar inhoud en timing?

3. Is hieromtrent reeds overleg geweest met de diverse ministers van Media van de Gemeenschappen en/of de Federale Regering? Werden bepaalde voorstellen gedaan en zo ja, kan de minister deze toelichten naar inhoud en timing toe?
4. Kan de minister aangeven, wat Brussel betreft, welke steunmaatregelen bijkomend vereist zijn voor de regionale zenders (Bruzz)? Heeft de minister hen reeds gehoord? Kan hi aangeven in welke grootteorde zij kampen met financieringsproblemen tengevolge de coronacrisis?
5. Hoe staat de minister tegenover de stelling dat, in het licht van de Volmachtenwet, de pers een belangrijke rol vervult en dat deze bijgevolg naar pluralisme toe alsook wat de persvrijheid betreft er nauw op moet worden toegezien dat de diverse media voldoende financiële slagkracht behouden om hun taak te kunnen vervullen en er een evenwicht moet worden bewaard tussen alle media? Kan de minister zijn standpunt uitvoerig toelichten?

ANTWOORD

op vraag nr. 105 van 26 maart 2020

van **STEPHANIE D'HOSE**

1. Het is inderdaad zo dat kleinere mediagroepen en lokale zenders omwille van hun kleinschaligheid proportioneel meer getroffen worden dan de grotere mediagroepen. Wat niet wil zeggen dat er ook bij de grote mediagroepen geen problemen zijn.
2. Ik wil en blijf benadrukken welke belangrijke rol de media en de journalisten vervullen.

Sinds deze crisis begon, heb ik al verschillende malen contact gehad met alle media in Vlaanderen. Ook verschillende lokale radio's hebben mij gecontacteerd om hun precaire situatie toe te lichten. Met een aantal vertegenwoordigende organisaties is er ook regelmatig overleg om de impact te actualiseren.

Mediabedrijven ondergaan net als elke andere onderneming en organisatie de economische en sociale gevolgen van de corona-crisis, zowel naar werking als inkomsten. Zowel omroepen (radio en televisie, landelijk, regionaal en lokaal) als de geschreven pers zien hun reclame-inkomsten sterk dalen.

De Vlaamse overheid heeft reeds verschillende initiatieven genomen om de mediasector te ondersteunen:

- De Vlaamse overheid heeft de #IKREDLEVENSCampagne gelanceerd om op te roepen tot burgerzin en verantwoordelijkheidsgevoel om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Het doel van de campagne is niet alleen om mensen op te roepen tot verantwoord gedrag, maar ook om de Vlaamse media extra steun te geven, omdat zij geconfronteerd worden met het wegvallen van advertentie-inkomsten.
- Freelancers (vb. journalisten, regisseurs, monteurs, etc.) kunnen aanspraak maken op een compensatiepremie. Concreet kunnen voltijdse freelancers een beroep doen op een eenmalige compensatiepremie van 3.000 euro op voorwaarde dat er sprake is van een omzetverlies van 60% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar (14/03-30/04). Ook freelancers in bijberoep kunnen op deze compensatiepremie beroep doen: freelancers die bijdragen betalen op een inkomen tussen 6.996,89 euro en 13.993,78 euro kunnen een premie toegekend krijgen van 1.500 euro (op voorwaarde dat ze daarnaast minder dan 80% als werknemer actief zijn).
- De lokale radio-omroeporganisaties en de netwerkradio-omroeporganisaties hebben uitstel van betaling tot 30 september 2020 gekregen voor de vergoeding voor het gebruik van de aan hen toegekende frequenties.
- Naast deze maatregelen is er een noodfonds van 200 miljoen euro vrijgemaakt, onder meer voor de sectoren cultuur, jeugd, media, toerisme, sierteelt. De modaliteiten worden nog verder onderzocht.

We blijven de situatie monitoren en onderzoeken of extra maatregelen noodzakelijk zijn.

3. Ik heb met mijn collega van de Franse Gemeenschap contact gehad. Ook binnen de Franse Gemeenschap worden maatregelen genomen om de impact van de crisis te monitoren en te verlichten.

Met de Federale regering is er eveneens regelmatig overleg. Hier werden volgende maatregelen genomen die een gunstige impact beogen op de mediabedrijven:

- De media, de journalisten en de diensten van de communicatie worden beschouwd als "noodzakelijk voor de bescherming van de vitale belangen van de Natie en de behoeften van de bevolking" en genieten van een uitzonderingsregime op de door de overheid aangekondigde maatregelen.
 - Krantenwinkels genieten een uitzonderingsregime: in tegenstelling tot andere winkels mogen zij net zoals supermarkten en tankstations open blijven.
 - Een regime van tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht werd intussen mogelijk gemaakt voor elke onderneming die geïmpacteerd is door Covid-19, en staat dus ook open voor de mediabedrijven.
 - Mediabedrijven kunnen beroep doen op overbruggingskredieten.
 - De regelgeving inzake tax shelter werd aangepast, nl. de termijn voor het verrichten van uitgaven van 18 maanden (24 maanden voor animatie) te verlengen met 6 maanden.
4. Uiteraard heb ik ook contact met Bruzz. Bruzz gaat uit van een terugval van reclame-inkomsten van 40% (rekening houdend met een heropstart in juni). Als de crisis langer zou duren, dan wordt rekening gehouden met 50% minder reclame-inkomsten. Bij Bruzz heeft men nog geen beroep gedaan op het regime van tijdelijke werkloosheid.
5. Het pluralisme van het Vlaamse medialandschap is natuurlijk uiterst belangrijk in het kader van een diverse opinievorming. De redactionele autonomie en de persvrijheid zijn in deze eveneens cruciaal en maken daar deel van uit. Mediapluralisme moet als basisprincipe binnen een mediasector gehanteerd worden door de spelers zelf.